

Przegląd Geologiczny o gazie z łupków

K. Pliszczyńska J. Grabowski

Poszukiwanie i rozpoznawanie niekonwencjonalnych złóż węglowodorów, głównie gazu z łupków, prowadzone są obecnie na około 30% powierzchni Polski (zob. ryc. 1 na str. 336), niejednokrotnie na terenach, które dotychczas nie były obiektem zainteresowania firm z branży ropy i gazu. W wielu częściach kraju widok maszyn wykonujących badania sejsmiczne albo wieży wiertniczej jest więc nowością, czymś nieznanym i dlatego może wzbudzać obawy zarówno mieszkańców, jak i lokalnych władz.

Niniejszy numer Przeglądu Geologicznego powstał z myślą przede wszystkim o przedstawicielach administracji samorządowej, by wesprzeć ich w podejmowaniu decyzji związanych z wykonywanymi w ich regionie pracami oraz dostarczyć im rzetelnych informacji na temat prawnych, środowiskowych i społecznych aspektów poszukiwań gazu z łupków.

Czerwcowy Przegląd Geologiczny koncentruje się głównie na zagadnieniach administracyjno-prawnych, społecznych, środowiskowych, a także związanych z szacunkami zasobów złóż. Te dwa ostatnie aspekty, budzące szczególne zainteresowanie nie tylko w naszym kraju, zostały poruszone w trzech artykułach napisanych przez pracowników Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego.

Mirosław Rutkowski (rzecznik prasowy PIG-PIB) w dziennikarskim skrócie przytacza historię rozpoznawania i szacowania zasobów polskich złóż gazu z łupków, oddźwięk społeczny i medialny ogłaszanych raportów oraz ich wpływ na gospodarkę. **Hubert Kiersnowski i Ireneusz Dyrka** obszernie przedstawiają metodykę zastosowaną przez różne instytucje przy szacowaniu zasobów niekonwencjonalnych złóż węglowodorów w naszym kraju oraz analizują przyczyny rozbieżności w poszczególnych raportach i geologiczne czynniki decydujące o akumulacji gazu w łupkach i opłacalności eksploatacji. Autorzy proponują także nowe podejście metodologiczne do oszacowania wielkości tych zasobów, które planowane jest przez Państwowy Instytut Geologiczny na rok 2014. **Małgorzata Woźnicka** porusza zagadnienia szeroko pojętej gospodarki wodnej przy eksploatacji gazu z łupków, w tym możliwego wpływu tego procesu na zanieczyszczenia wód podziemnych.

Teksty o tematyce administracyjno-prawnej zostały przygotowane przez pracowników Ministerstwa Środowiska, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Wyższego

Urzędu Górniczego oraz samorządów niektórych województw, w których skoncentrowane są obszary koncesyjne.

Katarzyna Pliszczyńska opisuje aktualny stan prac poszukiwawczych w Polsce i przedstawia informacje o planowanych przez administrację rządową zmianach w prawie oraz najważniejszych działaniach Ministerstwa Środowiska dotyczących niekonwencjonalnych złóż węglowodorów (monitoring środowiskowy, inicjatywy informacyjno-educacyjne, w tym kampania „Porozmawiajmy o łupkach”).

W tekstach **Aleksandry Skąpskiej i Krzysztofa Króla** przedstawione zostały kompetencje organów odpowiedzialnych za ochronę środowiska podczas poszukiwania i rozpoznawania złóż niekonwencjonalnych – inspekcji ochrony środowiska i nadzoru górniczego. Artykułom tym miał towarzyszyć materiał o kompetencjach i ramach prawnych działania dyrekcji ochrony środowiska, jednak ze względu na zaawansowane prace nad zmianą przepisów w tym zakresie jego publikacja została przesunięta do jednego z nadchodzących numerów.

W artykule **Małgorzaty Marii Klawiter i współautorów** opisano działania w zakresie gazu z łupków podjęte w ostatnich latach przez samorzady województw: pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i lubelskiego, mogące posłużyć jako inspiracja dla urzędników z innych regionów Polski, w których prace poszukiwawcze są mniej zaawansowane.

Problematyka społecznego odbioru poszukiwań niekonwencjonalnych złóż węglowodorów została przedstawiona przez socjologów z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz sopocką firmę badawczą PBS.

Piotr Stankiewicz w swoim tekście podejmuje temat komunikacji społecznej w zakresie poszukiwania i rozpoznawania niekonwencjonalnych złóż gazu oraz przedstawia informacje dotyczące programu „Razem o Łupkach” realizowanego na terenie trzech województw w północnej Polsce.

Magdalena Jackman i Sylwia Sterczyńska prezentują wyniki badania opinii publicznej przeprowadzonego wśród przedstawicieli samorządów i partnerów samorządu województwa pomorskiego, które sprawdzało m.in. poziom wiedzy o gazie z łupków, opinie i nastawienie do gazu z łupków, postrzeganie korzyści i przeszkód oraz wzajemnych oczekiwań koncesjonariuszy i samorządów.

W najbliższych numerach Przeglądu Geologicznego ukażą się przeglądowe artykuły o charakterze naukowym, zawierające porównanie polskich złóż gazu z łupków ze złożami europejskimi oraz opis metod badań geofizyki otworowej stosowanych w ich poszukiwaniach, a także teksty omawiające inne niż gaz z łupków niekonwencjonalne nagromadzenia węglowodorów (metan z pokładów węgla, gazohydraty).

Katarzyna Pliszczyńska & Jacek Grabowski